

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.017.04.2018

Pani Zofia Nawrot
Dyrektor
Publicznej Szkoły Podstawowej
w Murowie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/027 - Zmiany w systemie oświaty

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Publiczna Szkoła Podstawowa w Murowie ¹ , ul. Wolności 22, 46-030 Murów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zofia Nawrot, Dyrektor Szkoły ² od 1 września 2016 r. Poprzednio Dyrektorem Szkoły była Maria Marcinkowska (od 1 września 2013 r. do 31 sierpnia 2016 r.)- (akta kontroli str. 2-3)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenia zmian w systemie oświaty 2. Zmiany warunków lokalowych i organizacyjnych w związku z reformą oświaty 3. Współpraca z instytucjami przy wprowadzaniu zmian w systemie oświaty
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2018 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych oraz ewentualnie okres wcześniejszy, jeżeli będzie miał wpływ na kontrolowaną działalność)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	Marek Dudek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/112/2018 z 22 października 2018 r. (akta kontroli str. 1)

¹ Dalej: Szkoła.

² Dalej: Dyrektor.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Dyrektor podjęła rzetelne działania w celu przygotowania Szkoły do zmian wynikających z reformy systemu oświaty wprowadzanych od 1 września 2017 r.

W tym zakresie współpracowała z instytucjami współodpowiedzialnymi, w szczególności organem prowadzącym i nadzoru pedagogicznego, a także z wyprzedzeniem informowała społeczność szkolną o planowanych zmianach w systemie oświaty. W wyniku wprowadzenia reformy warunki lokalowe i organizacyjne nie uległy pogorszeniu. Zajęcia ze wszystkich nauczanych przedmiotów prowadzili nauczyciele posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe, a kształcenie odbywało się na podstawie obowiązujących programów nauczania i podręczników szkolnych. Pomieszczenia do nauki i zgromadzone w nich wyposażenie umożliwiało realizację podstawy programowej. Uczniowie mieli możliwość skorzystania z zajęć świetlicowych, zbioru bibliotecznego, dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, jak też spożycia ciepłego posiłku w stołówce. W Szkole zapewnione zostały prawidłowe warunki bezpieczeństwa i higieny nauczania, w tym poprzez jej wyposażenie w zróżnicowane, uwzględniające zasady ergonomii, meble dla uczniów. Stwierdzono jednak, że niektóre przerwy międzylekcyjne trwały jedynie pięć minut. W ocenie NIK wszystkie ww. działania przyczyniły się do terminowego i w pełnym wymaganym zakresie wprowadzenia w Szkole reformy oświaty.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie zmian w systemie oświaty

Opis stanu faktycznego

1. W związku z reformą ustroju szkolnego Dyrektor w objętym kontrolą okresie podejmowała i realizowała przy udziale nauczycieli Szkoły szereg działań przygotowawczych do właściwego funkcjonowania Szkoły w warunkach nowego ustroju szkolnego, w tym m.in. w trakcie:

- siedmiu posiedzeń Rady Pedagogicznej⁶ przedstawiano informacje dotyczące zmian w prawie oświatowym, które obejmowały m.in. sprawy organizacyjne, ramowe plany nauczania, podręczniki, programy nauczania; informacje w tym zakresie przekazywano także Radzie Rodziców⁷;
- zebrań ogólnych i klasowych z rodzicami uczniów przekazywane były informacje dotyczące zmian w związku z reformą oświaty⁸.

(akta kontroli str. 143-146, 217-220, 221-226, 237-290, 291-298, 300-314)

Dyrektor Szkoły wyjaśniała, że w trakcie czterech spotkań z rodzicami przekazywała informacje o przewidywanej w związku z reformą oświaty sieci szkół i głównych założeniach zmian. Zapoznawała rodziców również m.in. z podstawą programową, podręcznikami oraz zasadami nauczania języka mniejszości narodowej i egzaminu

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Protokoły z posiedzeń nr: 2, 9, 10, 15 i 19 z roku szkolnego 2016/2017 oraz nr 2 i 17 z roku szkolnego 2017/2018.

⁷ Protokoły z zebrań Rady Rodziców: 8 grudnia 2016 r., 17 i 31 stycznia 2017 r. oraz 19 czerwca 2017 r.

⁸ Spotkanie ogólne z rodzicami w dniu 7 lutego 2017 r. z udziałem przedstawicieli organu prowadzącego, poświęcone w całości reformie oświaty. Zebrania klasowe dotyczące zmian w oświacie: wpisy w dziennikach lekcyjnych: rok szkolny 2016/2017: klasa II b, IV, V, VI; rok szkolny 2017/2018: klasa I, II, III b, V, VI, VII.

po ósmej klasie. Wyjaśniła też, że w roku szkolnym (2016/2017 i 2017/2018) uczestniczyłam w jednej godzinie wychowawczej w klasie szóstej i zapoznawałam uczniów z założeniami reformy, informowałam, co ich czeka w klasie siódmej i ósmej, gdzie mogą dalej kontynuować naukę w tych klasach. Podczas tych spotkań zarówno ja, jak i wychowawca odpowiadaliśmy na liczne pytania uczniów związane z ich dalszą edukacją w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.

Dyrektor, zgodnie z art. 234 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe⁹, pisemnie poinformowała wszystkich nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami, o zmianach w zatrudnieniu wynikających z wprowadzanej z dniem 1 września 2017 r. reformy oświaty.

W związku z tą reformą wszyscy (18) nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych. Zakres szkoleń wewnętrznych obejmował m.in. zasady wdrażania reformy, zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Szkoły oraz informacje o podstawie programowej, podręcznikach, dokumentacji szkolnej, jak też kwestie bezpieczeństwa i higieny nauczania. Tematyka szkoleń zewnętrznych związanych z reformą oświaty, w których uczestniczyło dwóch nauczycieli, dotyczyła współpracy organizacyjnej i pedagogicznej. Organizatorem tych szkoleń było Kuratorium oświaty i ośrodek doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Dyrektor wyjaśniła m.in., że: *bardzo liczne informacje związane z nowym ustrojem szkolnym przekazywałam na posiedzeniach rad pedagogicznych. Nie zawsze były one wyszczególniane w protokołach, jako odrębny punkt. Informacje związane z reformą wieszane były na tablicach ogłoszeń oraz podczas bieżącej pracy w szkole, np. rozmowy w pokoju nauczycielskim, zapytania nauczycieli. Podczas wprowadzania zmian związanych z reformą oświaty i podejmowania licznych decyzji – związanych z siecią szkół, nauczyciele brali czynny udział w posiedzeniach organów gminy, dużo czytali informacji na ten temat na różnych portalach edukacyjnych. Na wielu szkoleniach związanych z wprowadzaniem nowej podstawy programowej podejmowano temat harmonogramu wprowadzanych zmian związanych z reformą oświaty. Nauczyciele z tych spotkań wnosili informacje do grona pedagogicznego, jakie zmiany są planowane, jak to się realizuje w innych gminach, jakie informacje w tej sprawie przekazali im eksperci z danej dziedziny.*

W związku z reformą oświaty w Szkole nie wystąpiły protesty/niepokoje społeczne związane z trybem i sposobem wprowadzanych zmian w systemie oświaty.

(akta kontroli str.205-207, 237-260, 261-290, 291-298, 525-532, 602-604)

2. W związku z reformą oświaty Dyrektor m.in.:

- zgodnie z art. 273 i art. 291 przepisów wprowadzających Prawo oświatowe ustaliła nowe plany nauczania na rok szkolny 2017/2018¹⁰ m.in. dla klas I, IV i VII oraz na rok szkolny 2018/2019¹¹ dla klas II, V i VIII (według załącznika nr 1 Ramowe plany nauczania dla szkoły podstawowej, w tym szkoły podstawowej specjalnej, z wyjątkiem szkoły podstawowej specjalnej dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla szkół publicznych¹²);
- ustaliła organizację Szkoły w arkuszach organizacji na rok szkolny 2017/2018 i 2018/2019; w tym zakresie: uzyskano akceptację Rady Pedagogicznej (20 kwietnia 2017 r. i 19 kwietnia 2018 r.); przedłożono wymagane dokumenty do organu prowadzącego (21 kwietnia 2017 r. i 20 kwietnia 2018 r.); przekazano je do zaopiniowania przez organ nadzoru pedagogicznego i uzyskano stosowne

⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm., dalej: przepisy wprowadzające Prawo oświatowe.

¹⁰ Uchwała nr 1/1/2017/2018 Rady Pedagogicznej przyjęta na posiedzeniu 4 września 2017 r.

¹¹ Uchwała nr 1/1/2018/2019 Rady Pedagogicznej przyjęta 3 września 2018 r.

¹² Dz. U. poz. 703, dalej: podstawa programowa z 2017 r.

opinie (8 maja 2017 r. i 10 maja 2018 r.); organ prowadzący Szkołę zatwierdził projekty ww. arkuszy odpowiednio w dniu 22 maja 2017 r. i 21 maja 2018 r.;

- przygotowała obiekty szkolne wraz z ich zewnętrzną infrastrukturą, jak też poszczególne pomieszczenia i ich wyposażenie do funkcjonalności przewidzianej w nowym ustroju szkolnym (w szczególności poprzez zabezpieczenie możliwości prowadzenia zajęć od 1 września 2017 r. dla nowego oddziału - klasy VII); powyższe potwierdzone zostało m.in. w protokołach: a/ kontroli stanu bezpieczeństwa i higieny przeprowadzonej w dniu 28 sierpnia 2017 r.¹³ przez Dyrektora i specjalistę ds. BHP, b/ kontroli okresowej 5-letniej przeprowadzonej zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁴ przez uprawnioną osobę, c/ okresowych kontroli przewodów kominowych, dymowych, spalinowych, wentylacyjnych oraz d/ kontroli sanitarnych przeprowadzonych przez służby Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej¹⁵.

Na rok budżetowy 2017 organ prowadzący dokonał korekty planu finansowego Szkoły¹⁶, po ustnym przedstawieniu przez Dyrektora wniosku (w sierpniu 2017 r. w okresie sporządzania aneksu do arkusza organizacyjnego szkoły) wynikającego z większej liczby oddziałów szkolnych¹⁷. W tym zakresie Dyrektor wyjaśniła m.in., że *poinformowano ją w Urzędzie Gminy, że z decyzją zmiany budżetu Szkoły należy poczekać, aż skarbnik gminy sprawdzi stan środków w konkretnych paragrafach*. Zmian (zwiększenia) planu finansowego Szkoły (wyłącznie w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników) dokonano w listopadzie 2017 r. W projekcie planu finansowego na 2018r. uwzględniono niezbędne środki na płace dla pracowników, związane z wprowadzeniem większej liczby oddziałów w Szkole. Rada Gminy Murów uchwałą nr XXIV/177/2017 z dnia 9 lutego 2017 r. ustaliła projekt dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju, a uchwałą nr XXV/182/2017 z dnia 23 marca 2017 r. dostosowała sieć do nowego ustroju szkolnego. Ponadto uchwałą nr XXXII/222/2017 z dnia 26 października 2017 r. Rada Gminy stwierdziła przekształcenie dotychczasowej sześciolletniej Publicznej Szkoły Podstawowej w Murowie w ośmioletnią Publiczną Szkołę Podstawową w Murowie.

(akta kontroli str. 5-8, 81-98, 323-332, 237-290, 462-467, 469-524, 525-532, 548-565, 631-633)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Z zachowaniem wymogów *Prawa oświatowego* i przepisów wprowadzających tę ustawę, Dyrektor podjęła rzetelne działania zmierzające do przygotowania Szkoły do zmian wprowadzonych reformą oświaty. Organizację Szkoły ustalono w sposób prawidłowy, opracowano nowe plany nauczania, jak też przygotowano infrastrukturę Szkoły do funkcjonowania w nowym ustroju szkolnym. Kadra kierownicza i nauczyciele uczestniczyli w licznych szkoleniach, umożliwiających im prawidłowe podjęcie działalności dydaktyczno-wychowawczej w zreformowanej szkole.

¹³ W zaleceniach do wykonania wskazano m.in.: utworzenie dwóch równoległych oddziałów IV (uwzględniono), remont dachu w starej części szkoły (prowadzono w czasie kontroli NIK), remont sufitów starej części szkoły i remont nierównej i posiadającej liczne ubytki nawierzchni placu spacerowego (wewnątrzszkolnego).

¹⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 ze zm.

¹⁵ Protokoły kontroli przeprowadzone w dniu 18 maja 2017 r. i 25 maja 2018 r.

¹⁶ Uchwała nr XXXIII/226/2017 Rady Gminy Murów z dnia 30 listopada 2017 r. oraz zarządzenie nr Or.120.54.2017 Wójta Gminy Murów z dnia 30 listopada 2017 r.

¹⁷ O jeden oddział.

OBSZAR

2. Zmiany warunków lokalowych i organizacyjnych w związku z reformą oświaty

PODOBSZAR 1

1. Zmiana warunków organizacyjnych w związku z reformą oświaty

Opis stanu faktycznego

1. W związku z reformą ustroju szkolnego Rada Pedagogiczna Szkoły w trakcie 10 (spośród 35¹⁸) posiedzeń omawiała i przyjmowała zmiany w Statucie Szkoły. Przygotowany przez Radę, na zasadach wskazanych w art. 72 ustawy Prawo oświatowe, projekt Statutu przyjęto uchwałą nr 1/10.2017/2018 w dniu 30 listopada 2017 r.¹⁹ Zmiany związane były z reformą ustroju szkolnego i dotyczyły m.in. a/ określenia czasu trwania nauki (8 lat); b/ zakresu zadań nauczycieli, w tym nauczyciela wychowawcy; c/ organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego i roli tego doradztwa; d/ organizacji współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej; d/ eksperymentu pedagogicznego, e/ organizacji wolontariatu w szkole, f/ zadań bibliotek szkolnych, w tym tworzenia warunków do efektywnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, g/ organizacji pracowni przedmiotowych, i/ współdziałania ze stowarzyszeniami lub innymi organizacjami w zakresie działalności innowacyjnej, j/ form współdziałania Szkoły z rodzicami w zakresie nauczania, wychowania, opieki i profilaktyki. Zmiany te, uwzględniały postanowienia art. 98 ustawy Prawo oświatowe.

W objętym kontrolą okresie w Szkole nie powołano Rady Szkoły i zgodnie z art. 82 ust. 2 ww. ustawy zadania Rady Szkoły wykonywała Rada Pedagogiczna.

W Szkole, zgodnie z § 30 Statutu, działała Rada Rodziców²⁰. W okresie opracowywania zmian w Statucie wynikających z reformy ustroju szkolnego, Dyrektor przedstawiała Radzie Rodziców przewidywane zmiany w Statucie²¹.

(akta kontroli str. 147-157, 158-170, 237-260, 261-290, 300-314, 634-635, 636)

2. Stan zatrudnienia nauczycieli na dzień 30 września w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019 wynosił odpowiednio: 17 osób (16,91 etatów), 18 (17,90) i 18 (19,91). Zmiany w zatrudnieniu związane były z rozpoczęciem nauki w roku szkolnym 2017/2018 przez jedną dodatkową klasę VII oraz w kolejnym roku szkolnym przez jedną dodatkową klasę VIII. Ogólna liczba godzin lekcyjnych zatwierdzonych w arkuszach organizacji Szkoły w kolejnych latach szkolnych wynosiła odpowiednio: 311, 330,5 (o 6 % więcej niż w roku poprzednim) i 376 (więcej o 21 % w stosunku do roku 2016/2017).

Koszty wynagrodzeń nauczycieli wyniosły w 2016 r. – 1 204,9 tys. zł, a w 2017 r. – 1 251 tys. zł. Na 2018 r. koszty wynagrodzeń zaplanowano na 1 397,5 zł, do 31 października 2018 r. wyniosły one 1 262,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 4-8, 38-39, 40, 129-137)

W roku szkolnym 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019 wprowadzone zmiany w liczbie zajęć dla wybranych przedmiotów oraz zmiany w zatrudnieniu nauczycieli kształtowały się następująco:

¹⁸ Posiedzenia w dniach: rok szkolny 2016/2017: 29 września 2016 r.; 27 października 2016 r.; 8 czerwca 2017 r. i 24 sierpnia 2017 r.; rok szkolny 2017/2018: 9, 23 i 30 listopada 2017 r.; 7 marca 2018 r. oraz 24 i 28 sierpnia 2018 r.

¹⁹ W Szkole opracowano tekst jednolity Statutu wg stanu uchwalonego przez Radę Pedagogiczną w dniu 30 listopada 2017 r.

²⁰ W skład Rady Rodziców wchodziło po jednym przedstawicielu rad oddziałowych, a do zadań tej rady należało m.in. organizacja różnych form aktywności rodziców na rzecz wspomaganie realizacji celów i zadań Szkoły, uchwalanie programu wychowawczo-profilaktycznego, gromadzenie funduszy do wsparcia statutowej działalności Szkoły, a także współpraca z organami Szkoły w zakresie szkolnego zestawu programów nauczania, planu pracy, wewnątrzszkolnego oceniania.

²¹ Zebrania w dniu 8 grudnia 2016 r., 1 lutego 2017 r. i 13 września 2017 r.

- język polski: 16 godzin (2 osoby), 21 godzin (2 osoby), 31 godzin (2 osoby);
- matematyka: 14 godzin (1 osoba), 16 godzin (2 osoby), 24 godziny (2 osoby);
- historia (historia i społeczeństwo): 4 (1 osoba), 6 godzin (1 osoba) oraz 11 godzin (2 osoby);
- przyroda: 9, 8 i 5 godzin (w całym okresie 1 osoba);
- zajęcia komputerowe: 11 godzin (3 osoby), 7 godzin (2 osoby), 3 godziny (2 osoby);
- zajęcia techniczne: 3, 2 i 1 godzina (w całym okresie 1 osoba);
- wychowanie fizyczne klasy IV-VIII: 12, 16 i 24 godzin (w całym okresie 2 osoby);
- wychowanie fizyczne klasy I-III: 15 (3 osoby), 12 (2 osoby) i 9 (3 osoby);
- język angielski: 19, 20 i 24 godziny (w całym okresie 1 osoba);
- edukacja wczesnoszkolna: 64 godzin (5 osób), 48 godzin (4 osoby) i 36 godzin (3 osoby);
- edukacja muzyczna: 5 godzin (4 osoby), 4 godziny (4 osoby) i 3 godziny (2 osoby);
- edukacja plastyczna: 5 godzin (5 osób), 4 godziny (4 osoby) i 3 godziny (3 osoby);
- religia/etyka klasy I-III: 12, 10 i 8 godzin (w całym okresie 2 osoby);
- religia/etyka klasy IV-VIII: 6 godzin (1 osoba), 10 i 12 godzin (2 osoby);
- język mniejszości narodowych (język niemiecki) klasy I-III: 15 (2 osoby), 12 (2 osoby) i 12 (2 osoby);
- język mniejszości narodowych (język niemiecki) klasy IV-VI: 9 (1 osoba), 12 (2 osoby) i 12 (1 osoba);
- świetlica szkolna: 44 godziny (4 osoby), 44 godziny (4 osoby) i 46 godzin (3 osoby);
- biblioteka szkolna: 11, 11 i 12 godzin (1 osoba).

W przypadku biologii wprowadzonej do nauczania w 2017/2018 łączna liczba godzin wynosiła 2 godziny, a w roku następnym 5 godzin (w obu latach 1 osoba).

W związku z reformą oświaty najwyższy wzrost zatrudnienia nauczycieli w roku szkolnym 2018/2019 w odniesieniu do roku 2016/2017 nastąpił w przedmiotach:

- język polski, z 16 do 31 godzin (więcej o 94%);
- matematyka, z 14 do 24 godzin (więcej o 71%);
- historia (historia i społeczeństwo), z 4 do 11 godzin (więcej o 175%);
- wychowanie fizyczne w klasach IV-VIII, z 12 do 24 godzin (więcej o 100%);
- język angielski, z 19 do 24 godzin (26 %);
- język mniejszości narodowych (niemiecki), z 9 do 12 godzin (wzrost o 25%);
- muzyka i plastyka, z 6 do 10 godzin (wzrost o 67%);
- religia, z 6 do 12 godzin (wzrost o 100%).

W Szkole wprowadzono przedmioty, które nie były nauczane przed reformą, w tym w roku szkolnym 2018/2019 w klasach VII i VIII, np.: geografia - 5 godzin, chemia i fizyka - po 4 godziny, informatyka - 8 godzin, doradztwo zawodowe i edukacja dla bezpieczeństwa - po 1 godzinie.

Jednocześnie, w związku z reformą oświaty w roku szkolnym 2018/2019, w odniesieniu do roku 2016/2017, nastąpiło obniżenie zatrudnienia nauczycieli z przedmiotów:

- przyroda, z 9 do 5 godzin (mniej o 33%);
- zajęcia komputerowe, z 11 do 3 godzin (mniej o 73%);
- edukacja wczesnoszkolna, z 64 do 36 godzin (mniej o 44%);
- edukacja muzyczna i plastyczna, z 10 do 6 godzin (mniej o 40%);
- wychowanie fizyczne, z 15 do 9 godzin (mniej o 40%);
- religia/etyka w klasach I-III, z 12 do 8 godzin (mniej o 33%);

- język mniejszości narodowych w klasach I-III, z 15 do 12 godzin (20%).
(akta kontroli str. 4-8, 38-39, 40, 129-137, 607, 608)

W związku z reformą oświaty w latach szkolnych 2017/2018 i 2018/2019 Dyrektor nie wydawała zgód na przeniesienie nauczyciela do innej szkoły, ani nie dokonała zwolnień nauczycieli²². Nie wystąpiły przypadki nałożenia na nauczyciela, przez organ prowadzący, obowiązku podjęcia pracy w innej szkole celem uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru pensum.

(akta kontroli str. 38-39, 40, 129-137, 637-639, 640-641)

3. Wg stanu na 30 września 2016 r., 2017 r. i 2018 r. w Szkole zatrudnionych było odpowiednio – 17 (16 w pełnym wymiarze czasu pracy), 18 (17) i 18 (16) nauczycieli. Spośród zatrudnionych, odpowiednio 17, 18 i 18 nauczycieli²³, posiadało stopień awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, a pozostali byli nauczycielami kontraktowymi. Ww. osoby posiadały kwalifikacje określone w § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli²⁴. 15 nauczycieli posiadało uprawnienia do nauczania więcej niż jednego przedmiotu, w tym do nauczania przedmiotów, których w sześcioklasowej szkole podstawowej nie nauczano (np. fizyka, chemia, geografia, doradztwo zawodowe)²⁵.

Na podstawie arkuszy organizacji szkoły (z aneksami), planów lekcji z roku szkolnego 2018/2019 oraz akt osobowych nauczycieli, przeprowadzono badanie kwalifikacji i przydzielenia przez Dyrektor nauczycielom zajęć edukacyjnych klas IV-VIII²⁶. Jak ustalono, we wszystkich klasach dla wszystkich przedmiotów przydział zajęć dokonany był nauczycielom posiadającym wymagane kwalifikacje do danych prowadzenia danych zajęć.

(akta kontroli str. 4-8, 27-37, 129-137, 171-204, 581-588, 589-597, 598-601)

4. Dyrektor na lata szkolenia 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019 opracowywała plany doskonalenia zawodowego, obejmujące m.in.: szkolenia Rady Pedagogicznej, Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców, studia podyplomowe, a także kursy, warsztaty i konferencje metodyczne. W sporządzanych przez Dyrektor na koniec roku szkolnego sprawozdaniach w tym zakresie, przedstawiono wszystkie zrealizowane formy szkolenia i doskonalenia. W projekcie budżetu Szkoły odpowiednia na lata 2016, 2017 i 2018 - Dyrektor zaplanowała środki finansowe na te zadania odpowiednio w kwotach: 8 335 zł, 8 014 zł i 9 774 zł²⁷. Po przyjęciu stosownych uchwał, Wójt Gminy poinformował Dyrektor o ustalonym planie finansowym w kwotach odpowiednio: 2 713 zł, 3 115 zł i 2 993 zł. Z uzyskanych

²² Z jednym nauczycielem geografii zatrudnionym na 2/18 godziny (geografia) wygasła umowa o pracę na czas określony, a z nauczycielem nauczania wczesnoszkolnego oraz plastyki i muzyki nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę (zawartej na czas określony) za porozumieniem stron na wniosek nauczyciela.

²³ W tym wszyscy nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy.

²⁴ Dz.U. poz. 1575, które weszło z dniem 1 września 2017 r. w okresie poprzedzającym nauczyciele spełniali wymogi w zakresie kwalifikacji określone w § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1264).

²⁵ Przykładowo: MM – nauczanie początkowe (wczesnoszkolne), nauczanie etyki, kurs kwalifikacyjny oligofrenopedagogika; MT – biologia, matematyka, przyroda, geografia; DF – filologia polska, bibliotekarstwo, terapia pedagogiczna; JK – chemia, filologia germańska; ZN – matematyka, fizyka, informatyka; AK-B – WOS, historia, edukacja wczesnoszkolna, gimnastyka korekcyjna, JM – wychowanie fizyczne, informatyka, technika; AP – religia, język niemiecki, muzyka, plastyka, wychowanie do życia w rodzinie.

²⁶ Klasy: IV, Va, Vb, VI, VII, VIII.

²⁷ Kwoty te stanowiło w każdym roku ok. 0,8% planowanych w Szkole środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.

środków, na szkolenie i doskonalenie zawodowe Szkoła wykorzystwała w 2016 r. - 1 236,77 zł (46% planu finansowego), a w 2017 r. - 1 965,77 zł (63%)²⁸.

Dyrektor wyjaśniła m.in., że: w roku 2017 środki przyznane w budżecie Szkoły na doskonalenie nauczycieli nie zostały w całości wykorzystane, ponieważ nauczyciele w bardzo dużym stopniu korzystali ze szkoleń zewnętrznych. Były to granty kuratora oświaty, spotkania metodyczne z poszczególnych przedmiotów, informacje przekazywane na spotkaniach wewnętrznych Szkoły, spotkania i szkolenia prowadzone przez specjalistów z poszczególnych wydawnictw szkolnych, bezpłatne szkolenia e-learningowe, możliwość korzystania z dostępnych materiałów na stronach internetowych. W 2017 r. w paragrafie 4410 (delegacje krajowe i zagraniczne) zaplanowano 2 800 zł, w trakcie roku zwiększono plan do kwoty 4 659 zł, a wykorzystano 4 463,22 zł. Spowodowane to było bardzo dużą liczbą wyjazdów nauczycieli na różne formy doskonalenia poza teren szkoły, które wynikały z wprowadzeniem reformy oświaty.

(akta kontroli str. 63-71, 171- 204, 234-236, 333-349, 360-376, 418-446, 606, 610-617, 627-630, 642-659)

5. W objętych kontrolą latach szkolnych wszyscy nauczyciele uczestniczyli w różnych formach doksztalcenia i doskonalenia zawodowego organizowanych przez instytucje zewnętrzne. I tak, w roku 2016/2017 doksztalceniem objęto 16 nauczycieli (11 tematów), 2017/2018 - 8 (18), a w 2018/2019 - 8 (9). Część z ww. form dotyczyła problematyki reformy oświaty²⁹. W szkoleniach dotyczących zmian w systemie oświaty uczestniczyli wszyscy nauczyciele. Dyrektor uczestniczyła w 13 różnych formach doskonalenia zawodowego, z których siedem związanych było bezpośrednio z reformą ustroju szkolnego³⁰. Uczestniczyła też w naradach szkoleniowych z kuratorem oświaty (8), organem prowadzącym (8) i dyrektorem Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej (jedno spotkanie dotyczyło egzaminu po ósmej klasie).

W ramach szkoleń wewnętrznych (w których uczestniczyli wszyscy nauczyciele), odbyło się 8 rad szkoleniowych poświęconych reformie oświaty, w trakcie których omawiano m.in. problematykę nowej podstawy programowej, pracy i pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uczniami w innym przedziale wiekowym, podręczników i organizacji nauczania nowych przedmiotów.

(akta kontroli str. 171-204, 234-236, 237-260, 261-290, 291-299)

6. W arkuszu organizacji Szkoły na rok szkolny 2017/2018 przewidziano łącznie 330,5 godzin dla 8 klas (2 klasy trzecie i po jednej klasie I, II, IV, V, VI i VII), z tego 196 godziny obowiązkowe i 134,5 nieobowiązkowe (np. religia/etyka, język mniejszości narodowych, gimnastyka korekcyjna, logopedia). Dla wybranych przez kontrolera 5 (spośród 8) klas z tego okresu (I, III, IV, VI i VII) w tygodniowym planie lekcji przewidziano odpowiednio następującą liczbę godzin: I - 20, III - 21, IV - 24, VI - 38 i VII - 33. Dla klasy I, IV i VII plan nauczania ustalony był rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół³¹, w którym w załączniku nr 1 określono tygodniowy wymiar godzin w danej klasie (klasy I - III 20 godzin oraz w trzyletnim okresie nauki 2 godziny do dyspozycji dyrektora, klasa IV - 24, VI - 25, VII - 32). W przypadku

²⁸ Ze środków przeznaczonych na 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. na doksztalcenie i doskonalenie zawodowe Szkoła wydała 2 690,31 zł (90% planu).

²⁹ Przykładowo: 21 godzinne szkolenie dla dyrektorów szkół, jednodniowe szkolenie w zakresie reformy związanej z nauczaniem języka mniejszości narodowej, 16 godzinny kurs wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w świetle zmian wynikających z reformy oświaty, jednodniowe szkolenie dotyczące wydawnictw szkolnych w zakresie nowego ustroju szkolnego i zmian w statucie szkoły.

³⁰ Ponadto w związku z reformą ustroju szkolnego, dwóch nauczycieli ukończyło studia podyplomowe uzyskując uprawnienia do nauczania nowego przedmiotu (geografia).

³¹ Dz. U. poz. 703, dalej: ramowy plan nauczania z 2017 r.

klasy III i VI plan nauczania ustalony był rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych³², który określał wymiar godzin dla całego cyklu nauczania edukacyjnego.

Na podstawie wpisów w dziennikach lekcyjnych klas I, III, IV, VI i VII w zakresie realizacji programu nauczania i szkolnego planu nauczania w roku szkolnym 2017/2018 ustalono, że liczba zrealizowanych godzin lekcyjnych była zgodna z arkuszem organizacji Szkoły oraz ramowym planem nauczania z 2012 r. (klasy III i VI) i ramowym planem nauczania z 2017 r. (klasy I, VI i VII).

(akta kontroli str. 5-6, 589-597, 607, 608, 640, 661-685)

W związku z reformą ustroju szkolnego w Szkole w roku szkolnym 2018/2019 nie wystąpiła konieczność zmian w organizacji obowiązkowych zajęć, w tym zmiany długości przerw międzylekcyjnych³³, wprowadzenia systemu zmianowego, lokowania zajęć wymagających pracy statycznej i koncentracji w bloki lub/i pod koniec dnia nauki (po szóstej godzinie lekcyjnej).

Na podstawie dokumentacji obejmującej wszystkie klasy dla roku szkolnego 2016/2017 i 2018/2019 ustalono, że organizacja kształcenia w roku szkolnym 2018/2019 uwzględniała zasady higieny i procesu nauczania oraz nie uległa pogorszeniu. W szczególności uwzględniono potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w tygodniu nauki, zapewnienie warunków uczestnictwa w zajęciach oraz zasady ochrony zdrowia i higieny. Powyższe odpowiadało wymogom określonym w § 2, § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach³⁴ oraz § 10 ust. 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół³⁵.

W całym badanym okresie długość przerw międzylekcyjnych po kolejnych lekcjach wynosiła kolejno 5, 10, 5, 10, 15, 5, 5 oraz 5 minut. W powyższej sprawie Dyrektor wyjaśniła m.in., że *Układ przerw międzylekcyjnych w Szkole obowiązuje od kilku lat. Ustalono go w latach poprzednich w toku ustnych konsultacji z nauczycielami, rodzicami uczniów i uczniami. Przerwy w układzie 5 - 10 - 5 - 10 - 15 - 5 - 5 - 5 umożliwiają uczniom spożycie posiłków i odpoczynek zgodnie z zasadami higieny umysłowej. Jestem otwarta na propozycje rodziców uczniów, społeczności uczniowskiej i nauczycieli związane z ewentualną zmianą układu przerw międzylekcyjnych. Do tej pory jednak nikt takich propozycji nie zgłaszał. Plan przerw jest również dostosowany do planu dowozów, jaki organizuje gmina dla trzech szkół i trzech przedszkoli. Od września 2016 r w szkole było przeprowadzonych kilka kontroli sanitarnych, żadna z nich nie wniosła zastrzeżeń do istniejących przerw. W ubiegłym roku szkolnym odbyła się również kontrola kuratorium dotycząca bezpieczeństwa w szkole. Ona również nie wniosła zastrzeżeń do długości przerw w naszej szkole. Zdaniem NIK, przerwa międzylekcyjna powinna umożliwić uczniom krótki odpoczynek, załatwienie potrzeb filologicznych oraz przejście z klasy do klasy, spożycie ciepłego posiłku w stołówce szkolnej, a także zachowanie higieny osobistej po zajęciach wychowania fizycznego.*

(akta kontroli str. 4-8, 469-524, 581-588, 589-597, 598-601, 627-630)

³² Dz. U. z 2015 r. poz. 1993 ze zm., dalej ramowy plan nauczania z 2012 r.

³³ Zajęcia rozpoczynały się we wszystkie dni tygodnia i wszystkie lata szkolne o godz. 7⁵⁵ i trwały do godz. 14⁵⁰ (ósma godzina).

³⁴ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm., dalej rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

³⁵ Dz. U. Nr 61, poz. 624 ze zm.

W Szkole było 10 sal dydaktycznych oraz trzy pracownie przedmiotowe: 2 informatyczne i 1 językowa (do nauki języka angielskiego i niemieckiego). Szkoła dysponowała ponadto salą gimnastyczną i salą do gimnastyki korekcyjnej. Na podstawie rozkładów zajęć dla klas IV-VIII, dzienników lekcyjnych, przydziałów sal (pracowni) dla poszczególnych klas w roku szkolnym 2016/2017 (przed reformą) i 2018/2019 (drugi rok reformy) oraz przeprowadzonych oględzin ustalono, że wszystkie zajęcia były prowadzone w przeznaczonych do tego pracowniach przedmiotowych. Zajęcia z wychowania fizycznego odbywały się w sali gimnastycznej i sali gimnastyki korekcyjnej³⁶.

Dyrektor wyjaśniła m.in., że: *Na rok 2018 w projekcie budżetu ujęto pozycję dotyczącą przekształcenia sali nr 3 w pracownię fizyczno-chemiczną na kwotę 19 400 zł (przewidywano m.in. wymianę instalacji elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej, remont zniszczonej podłogi, prace malarskie). Niestety inwestycji tej nie wykonano nawet w części, gdyż w trybie awaryjnym konieczny był remont dachu w przedniej części „starej” szkoły. W projekcie budżetu na 2019 r. również zaplanowano środki na przekształcenie sali nr 3 na pracownię fizyczno-chemiczną (planowana kwota – 21 300 zł) oraz kwotę 7 800 zł na pomoce dydaktyczne do sal z przedmiotów (biologia, geografia, fizyka, chemia, WOS, historia i doradztwo zawodowe). Ponadto wyjaśniła, że został złożony wniosek o dofinansowanie doposażenia istniejących sal w nowe pomoce dydaktyczne zgodnie z sporządzonym zapotrzebowaniem wynikającym z realizacji nowej podstawy programowej z przedmiotów biologia, geografia, technika, informatyka, języki obce oraz utworzenie Szkolnego Punktu Informacji i Kariery (przedmiot doradztwo zawodowe), że środkami własnymi zakupiono pomoce dydaktyczne do sali fizyczno-chemicznej na kwotę 2 000 zł oraz komputery do sal lekcyjnych za około 2 500 zł. Ponadto ze środków zewnętrznych pozyskano trzy zestawy interaktywnych tablic z projektorami ultra krótkoogniskowymi oraz projektor z wizualizerem i gry edukacyjne na świetlice szkolne.*

(akta kontroli str. 4-8, 469-524, 581-588, 589-597, 598-601, 608, 609, 623, 627-630)

7. W Statucie Szkoły³⁷ wskazano, że Szkoła zapewnia m.in. dodatkowe zajęcia edukacyjne, rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów (przedmiotowe, artystyczne, sportowe) oraz psychologiczno-pedagogiczne. W latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018 i 2018/2019 Szkoła na zbliżonym poziomie zapewniła uczniom ofertę zajęć pozalekcyjnych, która w poszczególnych latach obejmowała odpowiednio następującą liczbę form zajęć: 35 (42 godziny), 33 (40) i 24 (41,5). Spośród tych zajęć, w celu rozwoju zainteresowań i zagospodarowania czasu wolnego, Szkoła zapewniła odpowiednio następującą liczbę form zajęć: 18 (21 godzin), 10 (11) i 6 (9), w tym określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach³⁸.

Dyrektor wyjaśniła: *Organizacja zajęć pozalekcyjnych uwzględnia przede wszystkim potrzeby i oczekiwania uczniów oraz możliwości finansowania. W ramach środków finansowych wspólnie z radą pedagogiczną w pierwszej kolejności ustalają zajęcia wynikające z opinii i orzeczeń o potrzebie zorganizowania na terenie Szkoły pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a następnie w zakresie zainteresowań i zagospodarowania czasu wolnego. Oferta jest jednak uzależniona głównie od możliwości ich sfinansowania. W roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 uczniowie*

³⁶ W przypadku korzystnych warunków atmosferycznych część zajęć realizowano na szkolnych obiektach zewnętrznych.

³⁷ Rozdział 6 Organizacja obowiązkowych i dodatkowych zajęć dla uczniów (§ 38-40a).

³⁸ Dz. U. poz. 1591, dalej rozporządzenie w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Szkoła nie prowadziła zajęć socjoterapeutycznych.

dodatkowo korzystali z zajęć sportowych organizowanych i finansowanych przez Szkolny Związek Sportowy (2 grupy, 4 godziny tygodniowo), który na obiektach Szkoły prowadził te zajęcia, a także z organizowanych wyjazdów na basen (1-2 razy miesięcznie) finansowanych przez Gminę Murów dla uczniów w tym naszej Szkoły. Na podstawie wybranych przez kontrolera 15 (16%) dzienników zajęć wyrównawczych i dzienników zajęć pozalekcyjnych z trzech badanych lat szkolnych³⁹ ustalono, że wszystkie zajęcia odbywały się w czasie niekolidującym z ustalonymi w planach zajęciami dydaktyczno-wychowawczymi, umożliwiając wszystkim chętnym uczniom uczestnictwo w danych zajęciach. Liczba godzin zajęć odnotowana w dziennikach zajęć pozalekcyjnych (zajęć dydaktyczno-wyrównawczych) wynikała z ustalonej w Szkole organizacji. Liczba uczestników zajęć dydaktyczno-wyrównawczych i zajęć logopedycznych, we wszystkich zbadanych przypadkach nie przekraczała, zgodnie z § 15 i § 9 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej – odpowiednio 8 i 4 uczniów. Niektóre zajęcia rozwijające zainteresowania i umożliwiające zagospodarowanie czasu wolnego (np. fizyka, matematyka) realizowane były w grupach wiekowych (klasowych), co dwa tygodnie. Dzienniki zajęć pozalekcyjnych prowadzono na zasadach wskazanych w § 13 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji⁴⁰.

(akta kontroli str. 4-8, 158-170, 214-216, 581-588, 589-597, 598-601, 705-744)

8. W protokołach z posiedzeń Rady Pedagogicznej z dnia 8 i 19 czerwca 2017 r. oraz 22 czerwca i 28 sierpnia 2018 r. odnotowano, że nauczyciele przedstawiali, omawiali i proponowali m.in. wybór programów nauczania i podręczników szkolnych na dany etap edukacyjny. Rada Rodziców, zgodnie z art. 22ab ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴¹ wyraziła pozytywne opinie dotyczące przedstawionego przez Dyrektora szkolnego zestawu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych na lata szkolne 2017/2018 i 2018/2019. Dyrektor zaakceptowała ww. zestawy odpowiednio w dniu 31 sierpnia 2017 r. i 28 sierpnia 2018 r. Informacje o obowiązujących w danych latach szkolnych zestawie podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych podano na stronach internetowych Szkoły niezwłocznie po ich ustaleniu.

(akta kontroli str. 99-128, 237-260, 261-290, 291-298, 300-314, 633, 688-689, 690-695, 696-702, 703-704)

9. Szkoła w dniu rozpoczęcia roku szkolnego 2017/2018 (4 wrzesień), w którym realizowano naukę wg nowej podstawy programowej, posiadała komplet podręczników dla klasy I (14 uczniów i 15 kompletów podręczników). W przypadku pozostałych dwóch klas uczniowie nie dysponowali kompletem podręczników w dniu rozpoczęcia nauki, tj.:

- klasa IV – 30 uczniów (2 oddziały), uczniowie mieli tylko podręcznik do języka angielskiego, historii i przyrody, pozostałe podręczniki, pomimo ich zamówienia przez Dyrektora 27 czerwca i 3 lipca 2017 r., dostarczono do Szkoły po rozpoczęciu nauki (matematyka, informatyka, technika – 7 września, język polski 19 września);

³⁹ Po 5 z każdego roku szkolnego. 2016/2017: zajęcia regionalno-kulinarne, szkolny klub LEGO, zajęcia wyrównawcze z przyrody (kl. IV-V), zajęcia wyrównawcze, kółko matematyczne; 2017/2018: zajęcia artystyczne, dodatkowe zajęcia z matematyki (kl. IVB) i fizyki (kl. VII), piłki nożnej, szkolny klub LEGO, zajęcia wyrównawcze z języka polskiego (klasy VI i VII na zmianę); 2018/2019 – zajęcia wyrównawcze z języka polskiego (klasy IV, V i VII); logopeda, szkolny klub LEGO, zespół wyrównawczy klasa II i III.

⁴⁰ Dz. U. poz. 1170 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie prowadzenia dokumentacji przebiegu nauczania.

⁴¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.

- klasa VII – 14 uczniów, w dniu rozpoczęcia nauki uczniowie mieli 5 spośród 11 podręczników, zamówienia na wszystkie podręczniki Dyrektor złożyła w dniu 27 czerwca i 3 lipca, brakujące podręczniki dostarczono do Szkoły 7 (5 podręczników) i 13 (jeden podręcznik) września 2017 r.

W roku szkolnym 2018/2019 w dniu rozpoczęcia zajęć (3 września), tylko uczniowie klasy V dysponowali kompletem podręczników (12 uczniów, 13 kompletów).

W przypadku pozostałych dwóch klas:

- klasa II – 11 uczniów, brak było podręcznika do języka angielskiego, do nauki wykorzystywano materiały edukacyjne *Tiger 1*;
- klasa VIII – 12 uczniów, w dniu rozpoczęcia nauki uczniowie dysponowali 7 (spośród 13) podręcznikami, pozostałe dostarczono: 4 września (5 podręczników), a jeden (zamówiony przez Dyrektora w pierwszym tygodniu września) 6 listopada, gdyż wcześniej wydawnictwo dostarczyło podręcznik do innej klasy.

Wszystkie podręczniki były wykazane w zasobach biblioteki i wypożyczone uczniom do korzystania. W powyższej sprawie Dyrektor wyjaśniła, że w Szkole na dzień rozpoczęcia nauki w roku szkolnym 2017/2018 i 2018/2019 nie wszyscy uczniowie dysponowali kompletem podręczników, pomimo relatywnie wcześnie złożonych zamówień na odpowiednią ilość. W przypadku podręcznika do informatyki dla klasy VIII w roku 2018/2019, przez przeoczenie nie dokonałam wcześniej pisemnego zamówienia, tylko telefonicznego w pierwszym tygodniu nauki. Wydawnictwo omyłkowo przysłało podręczniki inne niż zamówione, co dodatkowo wpłynęło na opóźnienie dysponowania tym podręcznikiem. Ponadto wyjaśniła, że: Ograniczona kwota dotacji podręcznikowej spowodowała, że podręczniki i materiały ćwiczeniowe są znacznie uboższe; zaplanowana kwota na materiały ćwiczeniowe nie jest wystarczająca na zakup ćwiczeń do znacznej większości przedmiotów, a zwiększona liczba przedmiotów dla nowej podstawy programowej jeszcze bardziej to utrudniła.

(akta kontroli str. 315-320, 544-547, 633, 745-746)

PODOBSZAR 2

2. Zmiana warunków lokalowych w związku z reformą oświaty

1. Szkoła, w całym badanym okresie, dysponowała trzema pracownikami przedmiotowymi (językowa i dwie informatyczne), sześcioma salami dydaktycznymi do prowadzenia zajęć z różnych przedmiotów (np. matematyki, języka polskiego, historii, biologii, przyrody, geografii) oraz czterema salami do nauczania zintegrowanego (wczesnoszkolnego), w tym jedną posiadającą wyposażenie dodatkowe stanowiące świetlicę i salę zabaw⁴². Ponadto w Szkole była sala gimnastyczna i sala do gimnastyki korekcyjnej. Przeprowadzone oględziny wszystkich pomieszczeń przeznaczonych do nauki wykazały, że ich wyposażenie było wystarczające do realizacji zajęć na zasadach wskazanych w podstawie programowej z 2012 r. (klasa III i VI) oraz podstawie programowej z 2017 r. (klasy I, II, IV, V, VII i VIII).

Zajęcia komputerowe i z informatyki prowadzone były w dwóch pracowniach komputerowych, wyposażonych w 11 stanowisk komputerowych (każde) podłączonych do Internetu. Uczniowie od klasy IV (najliczniejsza klasa 22 osoby) uczestniczyli w zajęciach w podziale na grupy, natomiast dla uczniów klas I-III (liczebność do 21) zajęcia komputerowe (edukacja informatyczna) prowadzone były dla całej klasy.

⁴² W roku szkolnym 2018/2019 w Szkole było 9 oddziałów – klasy: I, II, III, IV, Va, Vb, VI, VII i VIII, w roku szkolnym 2016/2017 było 8 oddziałów (I, IIa, IIb, IIIa, IIIb, IV, V i VI) a w roku 2017/2018 było 9 oddziałów (I, II, IIIa, IIIb, IVa, IVb, V, VI i VII).

W związku z wprowadzeniem zmian w systemie oświaty dostęp uczniów do pracowni informatycznych Szkoły nie został ograniczony.

(akta kontroli str. 41, 462-467, 469-524, 548-565, 566-579, 581-601, 609, 622, 627-629)

2. W latach 2016-2018 Szkoła nie dokonywała zakupów mebli szkolnych dla uczniów. Na podstawie m.in. przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że meble szkolne w pomieszczeniach, w których prowadzono zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze były zróżnicowane i uwzględniały zasady ergonomii⁴³.

(akta kontroli str. 41, 69-524, 581-588, 589-597, 598-610)

3. Pomieszczenia Szkoły, w których prowadzone były lekcje, spełniały normy bezpieczeństwa i higieny. Dla Szkoły prowadzono dwie książki obiektu budowlanego⁴⁴, w których odnotowano potrzebę malowania po wykonaniu remontu pokrycia dachowego⁴⁵. W protokołach kontroli okresowych przeprowadzonych w dniu 30 sierpnia 2017 r. zgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo budowlane zalecono m.in. przeprowadzenie remontu pokrycia dachowego oraz zaplanowanie rekultywacji boiska o nawierzchni gruntowej, remontu sanitariatów, wymiany nawierzchni asfaltowej na boisku szkolnym i nawierzchni betonowych.

W badanym okresie Inspekcja Sanitarna przeprowadziła dwie kontrole (maj 2017 r. i maj 2018 r.) nie stwierdzając nieprawidłowości i nie formułując zaleceń i wniosków. Dyrektor wraz ze specjalistą ds. BHP, przeprowadziła kontrolę stanu bezpieczeństwa i higieny w obiektach Szkoły obwiednio w dniach 25 sierpnia 2016 r., 28 sierpnia 2017 r. i 29 sierpnia 2018 r. W protokołach z tych kontroli wskazano usterki wymagające napraw lub wymiany (np. uszkodzona nawierzchnia boiska asfaltowego, zniszczona powłoka lakiernicza parkietu, pęknięcia ścian w pracowni informatycznej nr 16, zniszczona posadzka w sali dydaktycznej nr 3, potrzeba wykonania termomodernizacji elewacja budynku „starej” szkoły). Kopie protokołów ww. kontroli Dyrektor przekazała organowi prowadzącemu.

(akta kontroli str. 315-332, 548-565, 566-579)

Na podstawie oględzin wszystkich sanitariatów dla uczniów (po trzy dla dziewcząt i chłopców oraz jednego dla osób niepełnosprawnych) stwierdzono m.in., że wyposażenie sanitariatów dla uczniów spełniało m.in. wymogi § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny⁴⁶, w tym uwzględniało wiek i wzrost wszystkich uczniów, a jego stan użytkowy wykazywał normalne zużycie. Przygotowywane w kuchni szkolnej gorące posiłki spożywane były na zasadach wskazanych w § 10 ust. 2 ww. rozporządzenia, w wydzielonym do tego celu pomieszczeniu (stolówce szkolnej). We wszystkich objętych oględzinami pomieszczeniach Szkoły, zgodnie z § 9 ust. 1 tego rozporządzenia zapewniono też właściwe oświetlenie, wentylację i ogrzewanie.

(akta kontroli str. 469-524)

4. W objętym kontrolą okresie w Szkole nie utworzono gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej⁴⁷. Dyrektor podjęła jednak działania na rzecz

⁴³ Ponadto na korytarzu I piętra Szkoły znajdowało się 20 stolików i 20 krzeseł z regulowaną wysokością, wykorzystywanych w czasie przerw międzylekcyjnych i stanowiących rezerwę mebli uczniowskich.

⁴⁴ Książki obiektów prowadzono dla budynku „starej” Szkoły i odbudowanego segmentu.

⁴⁵ Remont pokrycia dachowego prowadzony był w okresie przeprowadzania czynności kontrolnych przez NIK.

⁴⁶ Sanitariaty zlokalizowane były na parterze (po jednym dla dziewcząt i dla chłopców oraz dla dziewcząt i chłopców przy szatni sali gimnastycznej) i na I piętrze (po jednym dla dziewcząt i chłopców oraz jedno dla osób niepełnosprawnych), w których było m.in.: 15 umywalk, 6 pisuarów, 15 muszli, 2 natryski, we wszystkich pomieszczeniach zapewniono bieżącą ciepłą wodę (elektryczny zbiornikowy lub przepływowy ogrzewacz) i zimną wodę, mydło w płynie. Pomieszczenia wyposażono w suszarki nadmuchowe.

⁴⁷ Dyrektor Szkoły w dniu 1 września 2010 r. zawarła z NZOZ Herkules z Murowa ul. Wolności 16 umowę na świadczenia medyczne na terenie szkoły (na podstawie umowy zawartej przez ten podmiot z Opolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą

uruchomienia takiego gabinetu, składając w dniu 29 września 2017 r. do organu prowadzącego⁴⁸ zamówienie na zakup niezbędnego wyposażenia i sprzętu na kwotę 6 500 zł. Z otrzymanych na ten cel środków zakupiono 12 szt. wyposażenie i sprzęt (za kwotę 6 391 zł), a następnie przedłożono do Urzędu Gminy, w dniu 9 stycznia 2018 r., stosowne sprawozdanie. Ww. zakupy przyjęto na stan majątku Szkoły. Na podstawie oględzin ustalono, że w pomieszczeniu przewidzianym na gabinet profilaktyki zdrowotnej zapewniono odpowiednie wyposażenie⁴⁹.

Wg wyjaśnienia Dyrektor Szkoły, *w przypadkach nagłych pierwsza pomoc przedlekarska zapewniana jest przez nauczycieli i/lub pracowników administracyjnych (wszyscy są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy), a następnie wzywane są medyczne służby ratunkowe (w bezpośrednim sąsiedztwie szkoły zlokalizowany była podstawowa opieka zdrowotna lekarza rodzinnego)*. Dyrektor wyjaśniła ponadto m.in., że wystąpiła z wnioskiem do Wójta, aby planując budżet na rok 2019 uwzględnił w nim możliwość zatrudnienia w Szkole pielęgniarki lub higienistki od marca 2019 r.

(akta kontroli str. 227-233, 469-524, 544-547, 747-748)

5. W Szkole funkcjonowała świetlica wyposażona m.in. w stoliki i krzesła o zróżnicowanej wysokości, przeznaczona dla 24 uczniów, odbiornik telewizyjny, radioodtwarzacz CD, komputer uczniowski z dostępem do Internetu, szafy, regały, pomoce dydaktyczne, książki, gry planszowe oraz przybory do rysowania i malowania. W świetlicy wywieszono jej regulamin, instrukcję bhp pracy z komputerem i drukarką. Pomieszczenie to zaopatrzone też w apteczkę (z instrukcją udzielania pomocy). Czas pracy świetlicy (we wszystkie dni tygodnia) rozpoczynał się o godz. 6⁵⁵, a kończył o godz. 15³⁵ i uwzględniał harmonogram przywozów i odwozów uczniów Szkoły (rozkładowy pierwszy przyjazd uczniów na parking przyszkolny o godz. 7¹⁵, a ostatni odjazd o godz. 15²⁵ z przystanku autobusowego zlokalizowanego na ul. Wolności w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły). W godzinach 12²⁵-14⁰⁰ do zajęć świetlicowych dla uczniów klas I-III wykorzystywane była sala nr 15 (nauczanie wczesnoszkolne – świetlica), której wyposażenie zostało dostosowane do tej grupy wiekowej⁵⁰. W Szkole przewidziano 44 godziny⁵¹ dla trzech nauczycieli w świetlicy, którzy oprócz realizowanych godzin dydaktycznych, uzupełniali etat godzinami świetlicowymi. Na podstawie wpisów w dziennikach świetlicy⁵² ustalono, że zajęcia opiekuńczo-wychowawcze obejmowały m.in. rozwijanie zainteresowań, kształtowanie kultury zachowania i dbałości o otoczenie, zachowanie bezpieczeństwa w szkole i w drodze do szkoły i do domu, rozwój fizyczny, naukę własną, odrabianie lekcji, czytelnictwo i zajęcia komputerowe. Ustalono ponadto, że na zajęciach świetlicowych, zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli⁵³, pod opieką nauczyciela pozostawało nie więcej niż 25 uczniów.

(akta kontroli str. 4-8, 42-43, 208-210, 211-213, 427-461, 469-524, 749, 758, 758-775)

realizowanej przez pielęgniarkę/higienistkę szkolną). Świadczenia dla wszystkich uczniów w zakresie fluoryzacji prowadzono w Szkole, a pozostałe w siedzibie NZOZ zlokalizowanego w bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły.

⁴⁸ Gmina Murów ubiegała się o środki dotacji przewidziane w budżecie państwa na ten cel zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej (Dz. U. 1774).

⁴⁹ M.in. środki opatrunkowe i dezynfekujące, apteczka, przenośny zestaw do udzielania pomocy przedmedycznej.

⁵⁰ W sali był m.in.: komputer nauczycielski z dostępem do Internetu, radioodtwarzacz CD, odbiornik telewizyjny, projektor multimedialny, stoliki i krzesła z regulowaną wysokością dla 13 uczniów, szafy i regały, na których zgromadzono pomoce dydaktyczne, książki, zabawki i gry.

⁵¹ W latach szkolnych 2016/2017-2018/2019, w roku szkolnym 2015/2016 godzin świetlicowych było 31.

⁵² Wpisy w dziennikach świetlicy we wrześniu dla roku szkolnego 2017/2018 i 2018/2019.

⁵³ Dz. U. poz. 649 ze zm., dalej: rozporządzenie w sprawie organizacji publicznych szkół.

6. W Szkole funkcjonowała stołówka, w której wydawano uczniom ciepłe posiłki przygotowywane we własnym zakresie w każdym dniu nauki. Przeprowadzone oględziny kuchni i stołówki szkolnej (jadalni) wykazały, że pomieszczenia te utrzymane były w czystości, a ich wyposażenie było w stanie technicznym zapewniającym bezpieczne używanie. Powyższe odpowiadało wymogom § 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa i higieny. Ponadto stwierdzono, że zgodnie z § 10 ust 2 tego rozporządzenia, posiłki spożywane były w szkolnej stołówce, w której zapewniono 60 zróżnicowanych do wzrostu miejsc dla uczniów⁵⁴. Posiłki wydawane były w godz. 12¹⁰-13⁴⁵, a przerwa obiadowa trwała 15 minut (od 12¹⁰ do 12²⁵).

Dyrektor wyjaśniła m.in., że: *Przerwa obiadowa trwa 15 minut, ale czas wydawania obiadów – znacznie dłużej. Umożliwia to dzieciom młodszym, które wcześniej kończą lekcje oraz dzieciom przebywającym w świetlicy szkolnej spożycie posiłku przed albo po przerwie obiadowej. Dzięki temu podczas przerwy obiadowej w szkolnej stołówce jest w miarę swobodny dostęp. Nad porządkiem podczas wydawania obiadów w czasie przerwy obiadowej, czuwa nauczyciel świetlicy, który pełni tam dyżur i nadzoruje porządek oraz rotację zmieniających się uczniów.*

(akta kontroli str. 41, 469-524, 605, 618-621, 627-630)

7. W Szkole funkcjonowała biblioteka. Zasady jej działania oraz korzystania z bezpłatnych podręczników lub materiałów edukacyjnych określone zostały w regulaminach ustalonych przez Dyrektora⁵⁵. W Szkole przewidziano 11 godzin⁵⁶ dla jednego nauczyciela bibliotekarza, który oprócz realizowanych godzin dydaktycznych, uzupełniał etat godzinami bibliotecznymi. Informację o czasie pracy biblioteki⁵⁷ udostępniono na drzwiach wejściowych do pomieszczenia. W bibliotece zapewniono możliwość wypożyczenia do lektur szkolnych zgodnie z podstawą programową z 2017 r., które występowały jako osobne pozycje lub były w podręczniku danej klasy, a liczba dostępnych egzemplarzy zabezpieczała potrzeby uczniów Szkoły⁵⁸.

Organizacja pracy biblioteki w Szkole uwzględniała m.in. zadania wskazane w art. 104 pkt 1-4 ustawy Prawo oświatowe.

(akta kontroli str. 4-8, 41, 321-322, 427-442, 443-461, 469-524, 623-626, 637-639, 750-755)

8. Szkoła nie dysponowała placem zabaw dla uczniów⁵⁹. Na terenach zewnętrznych Szkoły znajdowało się natomiast m.in. boisko trawiaste z 2 bramkami⁶⁰ oraz skocznia w dal z bieżnią ziemną. Z użytkowania, ze względu na spękania i nierówności, wyłączono część placu o nawierzchni asfaltowej (byłe boisko) pomiędzy salą gimnastyczną a częścią nowego budynku Szkoły. W bezpośrednim sąsiedztwie Szkoły (ul. Polna) zlokalizowany był park gminny (o pow. ok. 1,2-1,5 ha), w którym były urządzenia do rekreacji, sportu, zabawy i wypoczynku. Przeprowadzone oględziny wykazały, że urządzenie do zabaw, do ćwiczeń fizycznych, boisko sportowe trawiaste z dwoma bramkami oraz boisko do piłki siatkowej, plażowej były w stanie zapewniającym ich bezpieczne korzystanie.

⁵⁴ Wydawanie posiłków i zwrot naczyń po spożyciu dokonywano poprzez odrębne dwa okna do pomieszczeń kuchni i pomieszczenia zmywalni, pow. stołówki 50 m².

⁵⁵ Regulaminy były zmieniane, ostatnie zmiany wprowadzono 1 września 2017 r.

⁵⁶ We wszystkich objętych kontrolą latach szkolnych.

⁵⁷ Ustalony czas pracy biblioteki: poniedziałek- 9³⁰ – 10³⁰, 12¹⁰ 14⁰⁵; wtorek – 8⁴⁵ – 9³⁰, 10²⁵ – 14⁰⁵; środa 9³⁰ – 9⁴⁰, 12¹⁰ – 12⁵⁵, 13¹⁰ – 14⁰⁵; czwartek 8⁴⁰ – 9⁴⁰, 12¹⁰ – 12²⁵; piątek 9³⁰ – 11²⁵, 13¹⁰ – 14¹⁰.

⁵⁸ W przypadku trzech lektur dla klasy II (W. Cichoń Cukierku, ty łobuzie; L. Kołakowski *Kto z was chciałby rozweselić wesołego nosorożca?*; J. Porazińska *Pamiętnik Czarnego Noska* i D. Wawilow *Najpiękniejsze wiersze* – w Szkole było po jednym egzemplarzu. Lektury te dla uczniów czytał na zajęciach nauczyciel.

⁵⁹ Szkoła nie prowadziła oddziałów przedszkolnych (tzw. zerówki).

⁶⁰ Trwale przymocowanymi do podłoża.

Wg wyjaśnienia Dyrektor *urządzenia w parku gminnym wykorzystywane są przez uczniów pod nadzorem nauczyciela, uczniowie korzystają z placu zabaw, głównie na lekcjach wychowania fizycznego (np. zajęcia z atletyki terenowej) zgodnie z ustalonym planem lekcji, zajęciach świetlicowych oraz wyjścia uczniów nauczania wczesnoszkolnego na plac zabaw z uwzględnieniem warunków atmosferycznych.*

(akta kontroli str. 138-142, 469-524, 533-543, 627-630)

9. Szkoła dysponowała 106 szafkami uczniowskim zlokalizowanymi w ciągu korytarza na parterze budynku. Zasady korzystania z szafek ustalone zostały w regulaminie, który wywieszony został w korytarzu. Wszystkie szafki były ponumerowane, posiadały zamknięcia i były pozamykane. Nie stwierdzono niesprawnych szafek. Liczba uczniów przewyższała liczbę szafek. W powyższym zakresie Dyrektor wyjaśniła, że *uczniowie klas I-III mają przydzieloną jedną szafkę na dwóch uczniów, przede wszystkim na odzież wierzchnią, gdyż mogą korzystać dodatkowo z pozostawiania przyborów szkolnych w salach dydaktycznych (szuflady w klasach lekcyjnych).*

(akta kontroli str. 41, 427-442, 443-451, 452-461, 469-524, 756-757)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W związku z reformą oświaty terminowo i w pełnym zakresie zostały wprowadzone zmiany w Statucie Szkoły. Stan zatrudnienia nauczycieli był adekwatny do potrzeb wynikających z realizowanych zadań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych. Wszyscy nauczyciele posiadali kwalifikacje odpowiednie do realizowanych zajęć edukacyjnych. Uczestniczyli też w szkoleniach związanych z wprowadzanymi zmianami w systemie oświaty. W Szkole prawidłowo zorganizowano obowiązkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, a wprowadzana reforma oświaty nie pogorszyła warunków kształcenia. Kształcenie prowadzono na podstawie prawidłowo dopuszczonych programów nauczania i podręczników szkolnych, jednak w dniu rozpoczęcia nauki, nie wszystkie podręczniki do nauki w klasach objętych nową podstawą programową, zostały udostępnione uczniom.

W Szkole zapewniono odpowiednią liczbę pomieszczeń do nauki wyposażonych w sposób umożliwiający realizację podstaw programowych dla poszczególnych przedmiotów, jak też możliwość uczestnictwa uczniów w zajęciach pozalekcyjnych.

OBSZAR

3. Współpraca z instytucjami przy wprowadzaniu zmian w systemie oświaty

Opis stanu
faktycznego

1. W Szkole brak było dokumentów bezpośrednio wskazujących na przeprowadzanie analiz potrzeb wynikających ze zmian w oświacie. W związku z reformą oświaty Dyrektor występowała natomiast z licznymi wnioskami do organu prowadzącego, w tym dotyczącymi zdiagnozowanych potrzeb Szkoły wynikających z konieczności wprowadzania tej reformy. Wnioski te dotyczyły m.in. umiejscowienia Szkoły w projektowanej sieci szkół, organizacji dowozu uczniów, możliwości uzupełnienia etatu nauczycielskiego w innej szkole, zorganizowania zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i pedagoga szkolnego w zwiększonej liczbie godzin, organizacji języka mniejszości narodowej (niemieckiego) zgodnie z podstawą programową z 2017 r., czy zapewnienia środków dla nauczycieli wyjeżdżających na różne formy doskonalenia i doksztalcenia zawodowego.

Ponadto na wniosek Dyrektor utworzono od roku szkolnego 2017/2018 dwie klasy czwarte⁶¹.

(akta kontroli str. 143-146, 427-442, 443-451, 452-461, 776-799)

2. Poza opisanymi powyżej działaniami, w związku z reformą oświaty Dyrektor współpracowała m.in. z organem nadzoru pedagogicznego (pracownikami Kuratorium Oświaty w Opolu). Współpraca ta obejmowała wszystkie etapy wdrażanej reformy i odnosiła się m.in. do:

- spraw związanych z kwalifikacjami nauczycieli do poszczególnych zajęć;
- organizowania na terenie Szkoły pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- sposobu organizowania zajęć z języka mniejszości narodowej;
- zapisów na świadectwach szkolnych;
- rozliczania dotacji na zakup podręczników szkolnych.
- bieżącego sporządzania ankiet dotyczących np. cyfrowych narzędzi i pomocy dydaktycznych, działań wychowawczo – profilaktycznych realizowanych w szkołach w 2017 r., wyposażenia izb lekcyjnych, lokalizacji budynków Szkoły.

Dyrektor wyjaśniła: *W związku z wprowadzaniem reformy oświaty nie było sytuacji odmowy współdziałania w tym zakresie przez przedstawicieli Kuratorium, natomiast niektóre zagadnienia, głównie nowe i nie zawsze jednoznacznie wskazane (np. organizacyjne, prawne), były rozwiązywane nie od razu, ale w ciągu kilku czy kilkunastu dni. W mniejszym stopniu odbywała się współpraca z MEN, gdyż wszystkie sprawy udawało się załatwić z pracownikami Kuratorium. Wiele z tych działań nie było dokumentowanych, w szczególności dotyczy to kontaktów telefonicznych i rozmów osobistych z pracownikami Kuratorium Oświaty.*

(akta kontroli str. 427-442, 443-441, 452-461, 800-825, 864)

3. W związku z reformą oświaty Dyrektor współpracowała także z innymi instytucjami (organizacjami) na rzecz wprowadzenia zmian w oświacie, w tym m.in. z:

- Radą Rodziców, np. w sprawie zasięgania opinii dotyczących organizacji pracy Szkoły w zakresie: zmian w Statucie, projektów finansowych, organizacji zajęć z przedmiotów i zajęć pozalekcyjnych (nauka pływania, sport zimowy), organizacji wycieczek, sposobów przekazywania informacji z życia Szkoły, współuczestnictwa w doposażeniu szkoły;
- Gminną Biblioteką Publiczną w Murowie, w zakresie organizacji warsztatów dla uczniów, spotkań z autorami książek, wystaw okolicznościowych, wsparcia Szkoły w dostępie do lektur szkolnych i materiałów edukacyjnych;
- Regionalnym Zespołem Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu, m.in. w zakresie wsparcia metodycznego dla nauczycieli;
- Wojewódzką Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Opolu, poprzez udział w projektach, np. *Trzymaj formę, Pomyśl zanim spróbujesz, Bieg po zdrowie*;
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Opolu i Ozimku, w zakresie wsparcia w sprawach związanych z trudnościami edukacyjnymi i wychowawczymi uczniów, w szczególności klasy VII i VIII, oraz w pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym i interpretacji zaleceń wydanych przez poradnię;
- Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży, poprzez współorganizowanie wymiany młodzieży i wizyty studyjnej dla nauczycieli i uczniów naszej szkoły i stowarzyszenia w Niemczech;

⁶¹ Związane to było z przewidywaną liczebnością uczniów w klasie czwartej oraz niemożliwością zaplanowania zajęć dla bardzo dużego jednego oddziału klasy czwartej w salach lekcyjnych (w tym brak odpowiedniej liczby ławek i krzeseł, brak możliwości dołożenia większej liczby ławek i krzeseł do sal ze względu na zbyt małą ich powierzchnię).

- Szkolnym Związkiem Sportowym w Opolu, m.in. w ramach realizacji programu Szkolny Klub Sportowy;
- Wojewódzkim Zrzeszeniem Ludowych Zespołów Sportowych, m.in. w ramach realizacji programu *Sport dla wszystkich*;
- Nadleśnictwem Kup, poprzez udział uczniów szkoły w konkursach organizowanych przez Nadleśnictwo oraz wykorzystanie bazy – izby leśnej (nowa podstawa z przyrody, biologii, ochrony środowiska);
- Spółką jawną Czarnet K. Szymura, A. Owczarek, w zakresie podłączenia Szkoły do szerokopasmowego Internetu oraz umożliwiająca Szkole korzystania z oferty sieci OSE (Ogólnopolska Sieć Edukacji);

Dyrektor wyjaśniła m.in.: *Zakres współpracy Szkoły z innymi instytucjami i organizacjami był szeroki i różnorodny i nie zawsze można jednoznacznie wskazać, że dotyczył zmian w oświacie. Ale każde realizowane lub współrealizowane zdania po 1 września 2017 r. związane było z reformą oświaty, w szczególności nową podstawą programową, nowymi klasami (VII, VIII), nowymi przedmiotami (np. biologia, geografia).*

(akta kontroli str. 427-442, 443-41, 452-461, 826-863, 864)

W związku z wprowadzaną reformą oświaty, Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że wystąpiło szereg różnych trudności organizacyjnych, prawnych, związanych z nowymi zasadami nauczania itp., na które napotkała podczas jej wprowadzania. W złożonych w tym zakresie wyjaśnieniach stwierdziła m.in., że:

1. *Istniejąca sieć szkół (PSP w Starych Budkowicach, Publiczne Gimnazjum w Zagwińdzu i PSP w Murowie) oraz związana z nią niechęć rodziców do uczęszczania ich dzieci w innej szkole niż np. szkoła w Murowie, rodzice wyrażali chęć wyboru szkoły poza gminą niż np. oddać dziecko do szkoły w Zagwińdzu mimo, że byli informowani, iż taka decyzja wiąże się z odpływem subwencji poza gminę.*
2. *Bardzo szybkie tempo wprowadzania zmian, powiązane z bardzo dużą ilością przepisów prawnych ogłaszanych np. w okresie urlopów lub końcówką sierpnia, a obowiązujących od września.*
3. *Późne wydanie przez MEN rozporządzenia dotyczącego języka mniejszości narodowych i etnicznych, które daje rodzicom prawo dokonywania zmian wniosków do końca września, gdy dany rok szkolny jest już zaplanowany.*
4. *Zbyt duża rotacja i zmiana wizytatorów kuratorium oświaty, którzy sprawowali opiekę nad daną szkołą.*
5. *Przydział rezerwy oświatowej: przydział w 2017 r. dla gimnazjum przekształcającym się w szkoły podstawowe i przydział w roku 2018 r. tylko dla jednej ze szkół podstawowych gminy (na pomoce dydaktyczne do nowych przedmiotów, które do tej pory w szkole podstawowej nie były nauczane), powyższe wskazuje, że nasza szkoła będzie mogła wnioskować o takie środki dopiero w 2019 r. Zaplanowane w taki sposób wsparcia dla gmin, w którym klasa siódma już w pierwszym roku szkolnym, tj. 2017/2018 realizowała nową podstawę programową pozbawiło część szkół, w tym naszą, pełnego wyposażenia szkół w niezbędne pomoce dydaktyczne do nowych przedmiotów.*
6. *Niedoprecyzowana (niejasna) podstawa programowa dla klasy siódmej i ósmej, tj.: niemalże skompresowanie wiadomości i umiejętności dotychczas nauczanych w trzech klasach gimnazjum do dwóch lat w szkole podstawowej (liczne skargi i uwagi nauczycieli, uczniów i rodziców) a także brak korelacji między „starą” i „nową” podstawą programową dla uczniów klasy siódmej i ósmej; ponadto brak podstaw programowych wydanych w postaci książkowej ze stosownymi komentarzami, tak jak było to podczas reformy wprowadzającej gimnazja;*

7. Dotacja podręcznikowa: ograniczona kwota spowodowała, że podręczniki i materiały ćwiczeniowe są znacznie uboższe; zaplanowana kwota na materiały ćwiczeniowe nie jest wystarczająca na zakup ćwiczeń do znacznej większości przedmiotów.

(akta kontroli str. 544-547)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor przy wprowadzaniu zmian związanych z reformą oświaty współpracowała z instytucjami współodpowiedzialnymi. Nawiązała też współpracę z innymi podmiotami wspierającymi zmiany w oświacie. Podjęte w tym zakresie działania przyczyniły się do pełnego i terminowego wprowadzenia niezbędnych w tym zakresie zmian.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

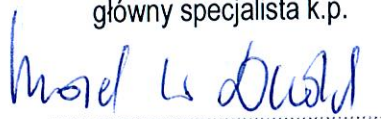
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 15 stycznia 2019 r.

Kontroler
Marek Dudek
główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu
Dyrektor

p.o. DYREKTORA
Delegatury NIK w Opolu

.....
Iwona Zyman
podpis